

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 13 mars 1917 kl. 4 e. m.

Utlåtande, angående ifrågasatt utredning om beredande av pension åt den hos skogsvårdsstyrelserna anställda personal.

I två likalydande motioner, väckta den ena (nr 3) inom första kammaren av herr *Fahlén* jämte fyra andra av kammarens ledamöter och den andra (nr 35) inom andra kammaren av herr *Tamm*, har hemställts, att riksdagen behagade i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda, om och i vilken mån genom statens medverkan pension må kunna beredas den hos skogsvårdsstyrelserna i riket anställda personal samt för riksdagen framlägga det förslag, var till utredningen kan föranleda.

Till stöd för denna framställning anföres i motionerna följande:

»På sin tid uppdrog ett gemensamt möte med rikets skogsvårdsstyrelser åt en kommitté att utreda och avgiva förslag rörande frågan om beredande av pension åt skogsvårdsstyrelsernas tjänstepersonal. Ett av dessa kommitterade uppgjort förslag till ordnande av denna viktiga fråga blev av ett senare möte med skogsvårdsstyrelserna godkänt och torde hava numera trätt i tillämpning inom ett flertal skogsvårdsstyrelser. En mängd svårigheter hava emellertid visat sig förbundna med ett ordnande av ifrågavarande spørsmål inom varje styrelse för sig. Därtill kommer, att då berörda förslag byggts på den s. k. sparkasseprincipen, det måste bliva relativt dyrt och följaktligen för både styrelserna och personalen betungande.

Redan vid tiden för skogsvårdsstyrelsernas ovanberörda beslut hade Kungl. Maj:t tillsatt sakkunniga för att verkställa utredning, huruvida och på vilka grunder en centralisering av pensionsanstalter, understödda av staten, lämpligen borde kunna genomföras. Kommitterade hade ock uppmärksammat detta, men ansågo sig icke kunna då föreslå åtgärd för att få skogsvårdsstyrelsepersonalens pensionsfråga utredd i detta sammanhang, alldenstund därigenom en tidsförlust skulle uppstå, vilken komme att menlig inverka på denna personals intresse, vilket krävde en snabb om ock mera provisorisk lösning.

Sedan nu förbemälda sakkunnige under nästlidet år avlämnat preliminärt utlåtande och numera i betydande omfattning fullföljt sitt uppdrag, synes tiden för en lösning av den till dem överlämnade frågan närma sig.

Det torde då kunna ifrågasättas, huruvida icke i detta sammanhang spørsmålet om en slutgiltig och rationell lösning av skogsvårdsstyrelsepersonalens pensionsfråga kunde och borde upptagas. Lämpligen synes detta kunna ske, genom att detta spørsmål jämväl överlämnades till de sakkunniga. Utan tvivel skulle detta kunna ske, utan att de sakkunnigas arbete i någon väsentlig grad fördröjdes.

Det förfarande, som nu tillämpas beträffande pensionering av skogsvårdsstyrelsernas personal, är så avpassat, att intet hinder förefinnes för omedelbar övergång till ett annat.»

Utskottet.

Till en början har utskottet ansett sig böra erinra om följande:

I en till 1912 års riksdag avlåten proposition, nr 222, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att *dels* för en anstalt, avsedd att bereda pension åt distriktsveterinärer och tilläggspension åt vissa länsveterinärer, godkänna vissa huvudgrunder, *dels* ock för gäldande av statens andel enligt förenämnda grunder i kostnaden för pensionering av distriktsveterinärer anvisa ett förslagsanslag å 10,000 kronor att årligen utgå från och med år 1913.

Denna Kungl. Maj:ts framställning blev av riksdagen avslagen.

Vid granskning av Kungl. Maj:ts förslag ansåg sig emellertid riksdagen, enligt hemställan av bankoutskottet i dess utlåtande nr 33, böra i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en allsidig utredning, huruvida och på vilka grunder en centralisering av pensionsanstalter, understödda av staten, lämpligen kunde genomföras, samt därefter för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

I anledning härav samt med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande uppdrog chefen för finansdepartementet, enligt vad som framgår av Kungl. Maj:ts senaste berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit, den 21 februari 1913 åt särskilt tillkallade sakkunniga att inom nämnda departement verkställa utredning, huruvida och på vilka grunder en centralisering av pensionsanstalter, understödda av staten, lämpligen borde kunna genomföras, samt därvid jämväl undersöka, huruvida icke genom fastställande av vissa huvudgrunder för statens medverkan vid anordnandet av sådan pensionering, som icke avser statstjänare, men ändock anses förtjänt

av statens understöd i en eller annan form, skulle kunna vinnas större enhetlighet och följdriktighet i denna statens medverkan än vad för närvarande i åtskilliga fall synes vara händelsen samt tillika önskvärd besparing i de med nämnda pensionering förenade förvaltningsutgifter.

Den 15 januari 1916 hava de sakkunniga överlämnat ett preliminärt utlåtande, innehållande, förutom en översikt över de statsunderstödda pensionsanstalterna, förslag till reglementen för vissa anstalter för pensionering och pensionskassor, nämligen statens anstalt för tjänstemannapensioneringen, tjänstemännens anstalt för änke- och pupillpensioneringen och tullstatens änke- och pupillkassa. Samtidigt avgåvos underdåniga utlåtanden med förslag till reglementen för hushållningssällskapens pensionskassa, extra provinsialläkarnas pensionskassa och distriktsveterinärernas pensionskassa.

Under år 1916 hava vidare de sakkunniga fått emottaga remisser i följande ärenden: rätt för läkare vid tuberkulossjukhus att inträda i lasarettsläkarnas pensionskassa, stadsläkarnas pensionering, nytt reglemente för pensionsinrättningen för änkor och barn efter ämbets- och tjänstemän vid Lunds universitet, av lärarelönenämnden väckta pensionsförslag och pensionering av personal, anställd hos slöjdföreningar.

I likhet med motionärerna anser utskottet det vara önskvärt, att frågan om pension åt skogsvårdsstyrelsernas personal göres till föremål för utredning, så att detta spörsmål må vinna en slutgiltig och rationell lösning. En sådan utredning synes också, såsom motionärerna ifrågasatt, lämpligen böra verkställas av ovanbemälda sakkunniga. Någon särskild åtgärd från riksdagens sida lär emellertid icke vara för ändamålet erforderlig, utan torde framställning härom böra i vanlig ordning göras hos Kungl. Maj:t.

Under sådana förhållanden får utskottet hemställa,

att förenämnda motioner I: 3 och II: 35 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 13 mars 1917.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Hedenstierna, Hallin, Neiglick, Gustafsson, friherre Langenskiöld, Ekman, Roos* och *Östling* samt
av andra kammaren: herrar friherre *Adelswärd, Kristensson, Vahlquist, Berg* i Munkfors, *Olsson* i Blädinge, *Söderberg* i Hobborn, *Carlson* i Herrljunga och *Olsson* i Rödningsberg.

Reservationer:

av herr *Neiglick*, som anført följande:

»Frågan om pensionering av skogsvårdsstyrelsernas personal är av den betydelse, att den icke bör undanskjutas.

Direkt understöd från statens sida till denna pensionering lär icke ifrågasättas, då de särskilda skogsvårdsstyrelserna härtill lämna bidrag, men det är uppenbarligen önskvärt, att pensioneringen handhaves av ett centralt statsorgan.

En utredning av denna fråga bör lämpligen kunna göras av de utav Kungl. Maj:t tillsatta sakkunnige för centralisering av statsunderstödda pensionsanstalter.

Med hänsyn till den föreliggande frågans betydelse och då det måste anses ovisst, huruvida densamma utan en skrivelse från riksdagen kan bringas till utredning av ovannämnda sakkunniga, har jag ansett, att utskottet bort hemställa om bifall till motionen.»

av herrar *Hedenstierna*, *Gustafsson* och *Roos* vilka instämt med herr *Neiglick*; samt

av herr *Söderberg* i Hobbörn.